
ВОЕННА АКАДЕМИЯ „ ГЕОРГИ СТОЙКОВ РАКОВСКИ ”

РЕЦЕНЗИЯ

от д-р Елислав Георгиев Иванов, доцент
в Научна секция „Стратегически изследвания на сигурността и отбраната“
Института за перспективни изследвания за отбраната на
Военна академия „ Г . С . Раковски ”

за дисертационен труд
на полковник **Петър Добрев Петров**

на тема „ **Ефективно използване на военното сътрудничество със
страните от Западните Балкани в интерес на външната политика на
Република България** ”

представя за придобиване на образователна и научна степен
„Доктор”, Научна област - 9 „Сигурност и отбрана”, професионално
направление - 9.1. „Национална сигурност”, докторска програма
„Военнополитически проблеми на сигурността”

Основание за представяне на рецензията: участие в състава на
научното издание за защита на дисертния труд, съгласно Заповед на
Начальника на ВА „Г. С. Раковски” № СИ 29 -РД03-105 от 03.05.2023 г.

Научен ръководител: д-р **Мариан Нинов**, доцент

София , 2023 г .

Рецензията е възложена съгласно Протокол № 11 от 15.05.2023 г. от заседанието на Научно жури, относно защитата на дисертационния труд на полк. Петър Петров.

За нейното написване ми бяха предоставени дисертационен труд, автореферата на дисертационния труд, електронно копие на публикациите по темата на дисертационния труд и други документи, свързани с обучението на докторанта. Документите, посочени в процедурата за защита на дисертния труд на полк. Петров отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) , на Правилника за неговото приложение (ППЗРСАРБ) и на нормативните документи на ВА „Г. С. Раковски” свързани със защитата на дисертациите за придобиване на ОНС „доктор“ и научна степен „доктор на науките“.

Кандидат-докторът е изпълнил успешно дейностите си в индивидуален учебен план за целия срок на докторантурата, положил е необходимите изпити и е преминал успешно законовата процедура за допускане до защита за придобиване на образователна и научна степен „доктор“.

1. Актуалност и значимост на разработката в дисертационния труд научен проблем.

Представеният дисертационен труд за рецензиране засяга един важен въпрос относно връзката с военното сътрудничество и значимостта му за външната политика на страната ни, която е насочена за подобряване на добросъседските отношения, не само в международен план, но и със съседните страни. Като член на ЕС и НАТО страната ни отдава приоритетно значение за запазването на перспективата за евроатлантическа интеграция в целия регион. По тази причина актуалността на темата е изведена на преден план по значимост и е запозната със защитата на националните ни интереси и приоритети в развитието на отношенията със страните от региона.

След направено проучване на електронните масиви по представените проблеми няма подобни разработки.

Основните направления на военното сътрудничество са очертани в следните направления:

- изучаване, анализиране и предлагане на пътища за подобряване на оперативната съвместимост на армиите на двустранна и многостранна основа;

- развиване на по-тясно сътрудничество в сферата на обучението, способностите, бойната готовност и личната състав;

- споделена ангажираност към сигурността и стабилността на нашия регион;

- разработване и предлагане на нов механизъм за европейско сътрудничество в областта на отбраната.

На тази база още в самото начало е изведена **значимостта** на външния фокус или политиката, която се насочва основно към дейността, като близки съседи и съюзници, че споделяме съвместния ангажимент да подкрепяме сигурността един на друг и да пазим споделена активност към сигурността и стабилността на нашия регион. В тази връзка ясно е определен **обектът на научното изследване** - международните отношения в сферата на военното сътрудничество за постигане и защита на националните и колективни интереси, с акцент върху развитието на двустранните и многостранни аспекти на това сътрудничество.

Ясно е отразена **научната хипотеза** , свързана с по-ефективно развитие на военното сътрудничество в интерес на външнополитическите приоритети в региона.

Целта е правилно формулирана обоснована с точно дефинирани шест научноизследователски задачи.

Всичко това прави темата на дисертационния труд особено актуална, като съсредоточаването върху Западните Балкани дава достатъчно предпоставки за по-задълбочени анализи.

Постигнатите научни резултати в дисертацията представляват интерес както за военизираните структури на БА, така и за структурите на МВнР, МВР имат отношение към проблема свързан с изследванията. В тази връзка тема има не само подчертана теоретична, но и определена практико-приложна значимост.

Основното съдържание на темата на дисертационния труд представлява цялостна и завършена научна разработка. Постигнатите резултати и направените изводи са от национално значение в областта на международните отношения, в частността в сектора на сигурността и отбраната. Съдържанието удовлетворява, както по структура, така и изчерпателността на изследването на проблема. Авторът е разработил и теоретичен модел за определяне на приоритетите и насоките във военните области за сътрудничество на Република България със страните от Западните Балкани, като по този начин този инструмент, ще спомогне в международните отношения, за подпомагане на реализацията на външнополитическите приоритети на страната ни в региона. Чрез метода на експертното изследване са проверени основни фактори и понятия оказващи влияние върху военното ни сътрудничество със страните от Западните Балкани. Това е дало възможност на дисертанта да изгради теоретичен модел, доказващ хипотезата на дисертационния труд и необходимостта от изграждане на единен регламентиращ документ за военното сътрудничество, даващ възможност за разработване на управленски механизми с цел подобряване на координацията и съгласуването между държавните военни структури.

Изложените исторически предпоставки, анализите и изводите от приложените изследвания показват, че кандидатът притежава задълбочени

теоретични знания по изследователското научно направление, показва способности за самостоятелни научни изследвания и съдържа научноприложни резултати, представляващи оригинален принос в науката.

Дисертационният труд е написан на добър професионален език и е отредактиран.

2. Обща характеристика и структура на представения за рецензия на дисертационен труд.

Дисертацията е написана на 279 страници, от които 222 стр. съдържат основния текст. В изследването са анализирани 117 литературни източника, които доказват задълбоченост и умнение на автора да борави с достатъчно количество изследователски материал. Придружен е от 10 приложения. Преобладаващата част от цитираните заглавия се използват равномерно в хода на собствения анализ на автора, като позоваванията са правилно оформени. Посочените факти и данни доказват несъмнено съответствието на дискретния труд на изискванията.

Дисертацията е структурирана в съответствие с възприетите в нашите стандарти за разработки от такъв характер. Съдържа основни раздели: съдържание – 4 стр.; увод – 5 стр.; три глави, като всяка от тях завършва с изводи, общи изводи, заключения, библиография и приложения, които подкрепят научно-приложните приноси на докторанта.

В уводната част е обоснована актуалността на разработваната тема, представена е нейната изследователска хипотеза, целите и задачите на дисертацията, както и ограниченията.

Структурирането и подробната последователност при подреждането на текста в дисертацията е правилно и е в съответствие с изискванията за научен текст. В уводната част правилно е отразена актуалността на темата и практико-приложния ѝ характер.

В първата глава е направено хронологично военно изследване, като основно са разгледани и анализирани същностните характеристики на

международното сътрудничество. Много умело е използван методите на сравнителни и съпоставителни анализи, чрез класификация на основните области на военното сътрудничество, в които се реализират. Предложено е авторско определение на термина „международно военно сътрудничество“.

В края на раздела са направени изводи по същността на изследователската проблематика.

Във втората глава са идентифицирани основните фактори, оказващи въздействие върху международното военно сътрудничество с основен акцент на страните от Западните Балкани. Направен е същински вторичен анализ на базата на стратегическите документи в областта на външната политика и политиката за сигурност и отбрана на Р България и актуалното състояние на международното военно сътрудничество със страните от Западните Балкани. Разработен е теоретичен модел за определяне на приоритетите и насоките във военното сътрудничество на България, както и структурирани приложени в изследователски задачи, които показват несъмнено съответствие на дисертационния труд с изискванията.

Третата глава е структурирана в пет основни точки и в нея се съдържат основните приноси на докторанта.

Направен е сравнителен анализ на приложенията на методологическия инструментариум, включително и метода на експертното изследване, като са идентифицирани добри международни практики, спомагащи за акцентирание и разширяване на това сътрудничество със сегашните Западни Балкани. Това дава възможност да бъдат предложени и апробирани приоритети и насоки във военното сътрудничество с всяка от страните, давайки възможност за защита на хипотезата за необходимостта от единен концептуален документ в това направление.

Разделът завършва с обобщаващи изводи.

3. Характеристика на научните и научноприложните приноси в дисертационния труд. Достоверност на материала.

Дисертацията се отличава със стегнато изложение и прецизно използвана в научните термини. Прави добро впечатление за познаване на съвременното състояние на изследователския проблем, подкрепен и от практически личен опит в задгранични представителства и международни мисии, както и възможните средства за усъвършенстване на методологията за оценка, която е разработена от докторанта. В резултат на изследванията и анализите са изведени тенденциите за разработването на необходимите документи с цел подобряване и развитие на международното военно сътрудничество.

Като цяло приемам заявените в дисертационния труд **приноси** и получените резултати от изследователската дейност, които са разделени с научен и приноси с научно-приложен характер.

Смятам, че **целта** на дисертационния труд е постигната, научно-изследователските задачи са решени и хипотезата е потвърдена. Определено оценявам материала като достоверен.

4. Оценка на научните резултати и приносите на дисертацията.

Дисертационният труд определено може да бъде приложен като принос за обогатяване на съществуващите знания в областта на международното военно сътрудничество, който независимо от голямата си актуалност е сравнително неразработен в Министерството на отбраната на Р България.

Приемам самооценката на приносите, направени от автора и смятам, че всички посочени приноси в дисертацията са изцяло негово дело и са резултат единствено от несъмнени негови научни изследвания и оценки.

5. Оценка на публикациите по дисертацията и авторството.

Предлаганият дисертационен труд е подкрепен с четири публикации, които представляват доклади, изнесени на национални конференции. От представените публикации две са самостоятелни, две в съавторство. Всички доклади по тематиката и проблемите са изследвани в дисертния труд. Нямам

данни, дали те са използвани в други научни форуми или цитирани от други автори. С докторанта нямам съвместими публикации.

6. Становище относно наличието или липсата на плагиатство.

Нямам основания да се съмнявам за плагиатство в дисертния труд или в публикациите по него. Авторът коректно цитира използваната литература. В потвърждение на това мое становище е отрицателен резултат от направената проверка чрез системата във ВА „Strikeplagiarism.com“ за наличие на плагиатство извършена на 30.05.2023 г.

7. Литературна осведоменост и компетентност на автора.

Голяма част от изложените факти и данни, които са в основата на изследователската дейност се съдържат в открити източници, както на български, така и на други езици, които са цитирани правилно.

Тук наистина е проявено умение от докторанта да успее да открие публицистичния характер на част от тях, като прилага изследователски и най-вече анализаторски умения пречупени през научноизследователска обосновка, която доказва несъмнена компетентност по темата.

Освен това, тази осведоменост се потвърждава и от голям брой информационни и архивни източници, които са правилно открити в изследването.

Личната ми оценка е, че голяма част от способностите на полковник Петров да оцени творческия литературен материал се доказва от разработения дисертационен труд.

8. Оценка на автореферата.

Авторефератът е разработен в съответствие със законовите изисквания и правила за подобряване на академичния състав във Военна академия „Г. С. Раковски“ и адекватно отразява основните положения, научните приноси и практическата приложимост на постигнатите резултати от докторанта.

9. Критични бележки и твърдения

Основните критични бележки към дисертацията и предложенията за усъвършенстване на изследователските изследвания на автора в бъдеще са следните:

Първо, полк. Петров апробира собствен инструмент за оценка.

Смятам, че дисертацията би придобила още по-обобщен изследователски вид, ако беше направена, още в самото начало, една обобщена оценка на реалното състояние на изследователските научни проблеми чрез няколко различни емпирични изследвания, включително в системата на МВР и МВнР или други структури, имащи отношение към националната сигурност и най-вече към международното сътрудничество в състава на международните мироопазващи и мироналагащи мисии. Това би осигурило по-широка база за анализ и възможност за подобряване на модела и инструмента за измерване. Смятам, че това ще бъде една добра база в бъдеще за изследователска работа в този насока, при положение че темата почти не е изследвана до сега.

Второ, би било целесъобразно, на базата на богатия международен опит, да бъдат отразени и други методи за изследвания на разглежданата тема, което ще доведе до постигането на точността и хармонизирането на изводите с цел конкретни предложения и препоръки за подобряване на военното сътрудничество.

Ако се посочат и други методи, би било целесъобразно да се направи съпоставка между тях, като се отчете дали има някакви разлики в подходите и инструментите за следваща оценка на резултатите и перспективите за развитие.

Третото, при цитирането на повече от 2 - до 3 автора е допуснато пълното изписване на имената на авторите, а е желателно името да бъде съкратено и да бъде посочена страницата на цитата.

Направените критични бележки по достатъчно безспорен начин не омаловажават резултатите от научните и научно-приложни резултати от

докторанта Петър Петров. Те имат за цел единствено да подобрят текста при подготовката му за публикуване и да помогнат на автора в бъдещите му научни търсения.

10. Оценка на дисертационния труд

Дисертативният труд на полк. Петров отговаря на изискванията за придобиване на образователната и научна степен „доктор” в Научна област: - 9 „Сигурност и отбрана”, професионално направление - 9.1. „Национална сигурност”, докторска програма „Военнополитически проблеми на сигурността”. Нямам съвместими разработки и публикации с полковник Петров. Изразявам уважение към положението труд от автора.

Смятам, че предложената за рецензия дисертация е логически издържана и написана на добър български език. Тя може да бъде публикувана с малка редакторска намеса.

11. Заключение и оценка на дисертационния труд.

Предвид актуалността на разработената дисертация, прецизността на изложението, задълбоченият анализ на резултатите от изследването, постигнатите значими научни и приложни приноси, умението самостоятелно да се разработят важни въпроси за теорията и практиката, ми дава основание за положителна оценка и предлагам на уважаемото жури да гласува за присъждане на образователната и научна степен „доктор” в Научна област: - 9 „Сигурност и отбрана”, професионално направление - 9.1. „Национална сигурност”, докторска програма „Военнополитически проблеми на сигурността”. на полк. Петър Добрев Петров.

Изготвил: _____ доц. д-р Елислав Иванов

София, 08.06.2023 г.

MILITARY ACADEMY G. S. RAKOVSKI

R E C E N Z I A

of Assoc. Prof. Elislav Georgiev Ivanov, Phd
Section „Strategic Security and Defense Studies“
Defense Advanced Research Institute
for National Defense College „G. S. Rakovski“

regarding Col. **Petar Dobrev Petrov**'s dissertation work entitled
EFFECTIVE USE OF MILITARY COOPERATION WITH THE COUNTRIES OF THE
WESTERN BALKANS IN THE INTEREST OF THE FOREIGN POLICY OF THE
REPUBLIC OF BULGARIA

submitted for the purpose of obtaining the educational and scientific degree “doctor”
in the field of Higher Education 9. Security and Defense, Professional Field 9.1. National
Security, Scientific Specialty “Military-political Aspects of Security”

Scientific Advisor – Col. Assoc. Prof. Marian Ninov, PhD

Sofia, 2023

The review was assigned according to Protocol No. 11 of 15.05.2023 of the meeting of the Scientific Jury, regarding the defense of the dissertation work of Colonel Petar Petrov.

After writing it, I was provided with a dissertation, the abstract of the dissertation, an electronic copy of the publications on the topic of the dissertation and other documents related to the training of the doctoral student. The documents specified in the procedure for the defense of Colonel Petrov's dissertation work meet the requirements of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria (ZRASRB) , the Regulations for its Application (PPZRSARB) and the normative documents of the VA „G. S. Rakovski“ related to the defense of theses for the acquisition of the ONS „doctor“ and scientific degree „doctor of sciences“.

The doctoral candidate has successfully completed his/her activities in an individual study plan for the entire duration of the doctoral studies, has passed the necessary examinations and has successfully passed the legal procedure for admission to defense for the acquisition of the educational and scientific degree „doctor“.

1. Relevance and significance of the development in the dissertation scientific problem.

The submitted dissertation for review concerns an important issue regarding the relationship with military cooperation and its significance for the foreign policy of our country, which is aimed at improving good neighborly relations, not only internationally, but also with neighboring countries. As a member of the EU and NATO, our country gives priority to preserving the prospect of Euro-Atlantic integration in the entire region. For this reason, the topicality of the topic has been brought to the fore in terms of importance and is familiar with the protection of our national interests and priorities in the development of relations with the countries of the region.

After a study of the electronic arrays on the presented problems, there are no similar developments.

The main directions of military cooperation are outlined in the following directions:

- studying, analyzing and proposing ways to improve the interoperability of armies on a bilateral and multilateral basis;
- developing closer cooperation in the field of training, capabilities, combat readiness and personnel;
- shared commitment to the security and stability of our region;
- development and proposal of a new mechanism for European cooperation in the field of defense.

On this basis, from the very beginning, **the importance** of the external focus or the policy that is directed mainly to the activity, as close neighbors and allies, that we share a joint commitment to support each other's security and to maintain a shared activity towards the security and stability of our region. In this regard, **the object of scientific research** is clearly defined - international relations in the field of military cooperation for the achievement and protection of national and collective interests, with an emphasis on the development of bilateral and multilateral aspects of this cooperation.

The scientific hypothesis related to a more effective development of military cooperation in the interest of foreign policy priorities in the region is clearly reflected.

The objective is properly formulated, substantiated with precisely defined six scientific research tasks.

All this makes the topic of the dissertation particularly relevant, as the focus on the Western Balkans provides sufficient prerequisites for more in-depth analyses.

The achieved scientific results in the dissertation are of interest both to the paramilitary structures of the BA and to the structures of the Ministry of the Interior, the Ministry of the Interior are related to the problem related to research. In this regard, the topic has not only an emphasized theoretical, but also a certain practical-applied significance.

The achieved scientific results in the dissertation are of interest both to the paramilitary structures of the BA, and to the structures of the Ministry of Foreign Affairs and the Ministry of the Interior, and are related to the research problem. In this meaningful

topic, there is not only an emphasized theoretical, but also a certain practical-applied significance.

The main content of the subject of the dissertation is a complete and complete scientific development. The results achieved and the conclusions drawn are of national importance in the field of international relations, in particular in the security and defense sector. The content satisfies, both in structure and comprehensiveness of the research of the problem. The author has also developed a theoretical model for determining the priorities and guidelines in the military areas for the cooperation of the Republic of Bulgaria with the countries of the Western Balkans, thus this tool will help in international relations, to support the realization of the foreign policy priorities of our country in the region. Through the method of expert research, the main factors and concepts influencing our military cooperation with the countries of the Western Balkans have been verified. This has enabled the dissertation student to build a theoretical model proving the hypothesis of dissertation work and the need to build a single regulatory document for military cooperation, enabling the development of management mechanisms in order to improve coordination and agreement between state military structures.

The presented historical premises, the analyzes and the conclusions of the applied studies show that the candidate has in-depth theoretical knowledge of the research scientific direction, shows abilities for independent scientific research and contains applied scientific results representing an original contribution to science.

The dissertation is written in good professional language and edited.

2. General characteristics and structure of the dissertation submitted for review.

The dissertation is written on 279 pages, of which 222 pages contain the main text. In the study, 117 literary sources were analyzed, which prove the author's thoroughness and skill in handling a sufficient amount of research material. It is accompanied by 10 applications. The majority of the titles cited are used uniformly throughout the author's own

analysis, and the references are properly formatted. The indicated facts and data prove beyond a doubt the compliance of discrete labor with the requirements.

The dissertation is structured in accordance with our standards for works of this nature. Contains main sections: content – 4 pages; introduction – 5 pages; three chapters, each of which ends with conclusions, general conclusions, conclusions, bibliography and appendices, which support the scientific and applied contributions of the PhD student.

In the introductory part, the relevance of the developed topic is justified, its research hypothesis, the goals and objectives of the dissertation, as well as the limitations, are presented.

The structuring and detailed sequence in the arrangement of the text in the dissertation is correct and complies with the requirements for a scientific text. In the introductory part, the actuality of the topic and its practical-applied nature are correctly reflected.

In the first chapter , a chronological military study was made, mainly examining and analyzing the essential characteristics of international cooperation. The methods of comparative and comparative analyzes were very skillfully used, by classifying the main areas of military cooperation in which they are implemented. An author's definition of the term „international military cooperation“ is proposed.

At the end of the section, conclusions are drawn on the essence of the research problem.

In the second chapter, the main factors affecting international military cooperation are identified, with a main emphasis on the countries of the Western Balkans. A true secondary analysis was made on the basis of strategic documents in the field of foreign policy and security and defense policy of the Republic of Bulgaria and the current state of international military cooperation with the countries of the Western Balkans. A theoretical model has been developed for determining the priorities and guidelines in the military cooperation of Bulgaria, as well as structured applied in research tasks, which show an undoubted compliance of the dissertation work with the requirements.

The third chapter is structured in five main points and contains the main contributions of the PhD student.

A comparative analysis of the applications of the methodological toolkit, including the method of expert research, was made, and good international practices were identified, helping to emphasize and expand this cooperation with the current Western Balkans. This makes it possible to propose and approve priorities and guidelines in military cooperation with each of the countries, making it possible to defend the hypothesis of the need for a single conceptual document in this direction.

The section ends with summarizing conclusions.

3. Characteristics of the scientific and applied scientific contributions in the dissertation work. Credibility of the material.

The dissertation is distinguished by a concise presentation and precise use of scientific terms. Makes a good impression of knowledge of the current state of the research problem, supported also by practical personal experience in overseas representations and international missions, as well as the possible means of improving the evaluation methodology that has been developed by the PhD student. As a result of the research and analysis, the trends for the development of the necessary documents in order to improve and develop international military cooperation have been identified.

In general, I accept the contributions stated in the dissertation work and the results obtained from the research activity, which are divided into scientific and scientific-applied contributions.

I believe that the goal of the dissertation work has been achieved, the research tasks have been solved and the hypothesis has been confirmed. I definitely rate the material as credible.

4. Evaluation of the scientific results and contributions of the dissertation.

The dissertation work can definitely be applied as a contribution to the enrichment of existing knowledge in the field of international military cooperation, which, despite its great relevance, is relatively undeveloped in the Ministry of Defense of the Republic of Bulgaria.

I accept the self-assessment of the contributions made by the author and believe that all contributions cited in the dissertation are entirely his own work and are the result solely of his undoubted scientific research and evaluation.

5. Evaluation of dissertation publications and authorship.

The proposed dissertation is supported by four publications. which are papers presented at national conferences. Of the presented publications, two are independent, two are co-authored. All reports on the subject matter and issues are explored in the dissertation work. I have no data if they are used in other scientific forums or cited by other authors. I have no compatible publications with the PhD student.

6. Opinion on the presence or absence of plagiarism.

I have no reason to suspect plagiarism in the dissertation or in the publications on it. The author correctly cites the literature used. In confirmation of this opinion of mine is a negative result of the check made through the system at BA Strikeplagiarism.com for the presence of plagiarism on 05/30/2023.

7. Literary awareness and competence of the author.

A large part of the presented facts and data, which are the basis of the research activity, are contained in open sources, both in Bulgarian and in other languages, which are cited correctly.

Here, the doctoral student really demonstrated the ability to discover the journalistic nature of some of them, applying research and, above all, analytical skills broken through scientific research justification, which proves undoubted competence on the subject.

Moreover, a large number of informational and archival sources that are correctly found in the research also confirms this awareness.

My personal assessment is that a large part of Colonel Petrov's ability to appreciate creative literary material is demonstrated by the elaborated dissertation work.

8. Evaluation of the autoref.

The abstract was developed in accordance with the legal requirements and rules for improving the academic staff at the Military Academy "G. S. Rakovski" and adequately reflects the fundamentals, scientific contributions and practical applicability of the results achieved by the doctoral student.

9. Critical Notes and Statements

The main critical comments on the dissertation and suggestions for improving the author's research studies in the future are as follows:

First, Colonel Petrov approved his own evaluation tool.

I believe that the dissertation would have acquired an even more general research appearance if it had been made, at the very beginning, a generalized assessment of the real state of research scientific problems through several different empirical studies, including in the system of the Ministry of Internal Affairs and the Ministry of Foreign Affairs or other structures having attitude to national security and, above all, to international cooperation in the composition of international peacekeeping and peacekeeping missions. This would provide a broader base for analysis and an opportunity to improve the model and measurement tool. I believe that this will be a good basis for future research work in this direction, given that the topic has hardly been explored until now.

Secondly, it would be expedient, based on the rich international experience, to reflect other methods of research on the topic under consideration, which will lead to the achievement of accuracy and harmonization of conclusions with the aim of concrete proposals and recommendations for improving military cooperation.

If other methods are indicated, it would be appropriate to make a comparison between them, taking into account whether there are any differences in approaches and tools for further evaluation of results and prospects for development.

Third, when quoting more than 2 to 3 authors, it is allowed to write the authors' names in full, but it is desirable to abbreviate the name and indicate the page of the citation.

The critical remarks made in a sufficiently indisputable way do not belittle the results of the scientific and scientific-applied results of student Petar Petrov. They are intended only to improve the text in preparation for publication and to assist the author in his future research.

10. Evaluation of the dissertation work

Col. Petrov's dissertation meets the requirements for obtaining the educational and scientific degree „doctor“ in Scientific field: - 9 „Security and Defense“, professional direction - 9.1 . „National Security“, doctoral program „Military-Political Problems of Security“. I have no compatible developments and publications with Colonel Petrov. I express respect for the work done by the author.

I believe that the dissertation proposed for review is logically sound and written in good Bulgarian language. It can be published with little editorial intervention.

11. Conclusion and evaluation of the dissertation work.

Given the topicality of the developed dissertation, the precision of the exposition, the in-depth analysis of the research results, the achieved significant scientific and applied contributions, the ability to independently develop important questions for theory and practice, gives me grounds for a positive assessment and I suggest the esteemed jury to vote for awarding of the educational and scientific degree „doctor“ in Scientific field: - 9 „Security and defense“, professional direction - 9.1. „National Security“, doctoral program „Military-Political Problems of Security“. of Col. Petar Dobrev Petrov.

Prepared by: _____ Assoc. Prof. Elislav Ivanov Phd

Sofia, 08/06/2023